Doğru - Yanlış • 1-20

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: .....

Doğru ifadelerin başına D, yanlış ifadelerin başına Y yaz.

1. (.....) İki taş aynı renkteyse mutlaka aynı kayaç türündendir.

2. (.....) Bir kayaç parçalanıp küçüldüğünde içindeki bütün mineraller yok olur.

3. (.....) Toprakta canlı kalıntılarından oluşan maddeler, hava ve su bulunabilir.

4. (.....) Mermer hem kayaç hem de ekonomik değeri olan bir maden olarak değerlendirilebilir.

5. (.....) Ham madde olarak kullanılan her şey madendir.

6. (.....) Çatlağa giren su donarken genişleyip kayacın parçalanmasına katkı sağlayabilir.

7. (.....) Bir canlının yalnızca kemiği fosil olabilir; bıraktığı iz fosil olamaz.

8. (.....) Her ölen canlının kalıntısı, yeterince beklenirse mutlaka fosilleşir.

9. (.....) Fosiller, geçmişteki yaşam ortamları hakkında ipuçları verebilir.

10. (.....) Madenlerin değerli olması için mutlaka parlak bir metal olması gerekir.

11. (.....) Bir bölgedeki deniz canlısı fosilleri, o bölgenin geçmişte deniz ortamı olduğuna işaret edebilir.

12. (.....) Geri dönüşüm, yeni doğal kaynaklara duyulan ihtiyacı azaltabilir.

13. (.....) Yer kabuğu yalnızca karaların altında bulunur.

14. (.....) Kayaçların çoğu bir veya daha fazla mineralden oluşur.

15. (.....) Bir kayacın büyüklüğü, hangi minerallerden oluştuğunu kesin olarak gösterir.

16. (.....) Çakılların yuvarlaklaşmasında taşınma ve sürtünme etkili olabilir.

17. (.....) Kayaçların parçalanması ile toprağın başka yere taşınması aynı olaydır.

18. (.....) Bitki kökleri kayaç çatlaklarını genişletebilir.

19. (.....) Toprak, yalnızca ufalanmış kayaçlardan oluşur.

20. (.....) Bitki örtüsünü korumak erozyonu azaltmaya yardım eder.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Doğru - Yanlış • 21-40

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: .....

Doğru ifadelerin başına D, yanlış ifadelerin başına Y yaz.

21. (.....) Doğal minerallerin hepsi aynı sertliktedir.

22. (.....) Elmasın sert olması, onun hiçbir koşulda kırılamayacağını gösterir.

23. (.....) Bir kayaç hem yapı malzemesi hem süs eşyası yapımında kullanılabilir.

24. (.....) Madenlerin hepsi yüzeye aynı uzaklıkta bulunur.

25. (.....) Pamuk maden değildir; ancak kumaş üretiminde ham maddedir.

26. (.....) Mermerin basamağa dönüşmesi için mutlaka eritilmesi gerekir.

27. (.....) Bakırın elektriği iyi iletmesi, tel yapımında kullanılmasını sağlar.

28. (.....) Linyit bir kömür çeşididir.

29. (.....) Bor mineralleri bazı cam ve seramiklerin üretiminde kullanılır.

30. (.....) Sofra tuzu ile saf sodyum aynı maddedir.

31. (.....) Kurşun kalemin yazan ucunda grafit bulunur.

32. (.....) Bir kayacın bütün görünüş özelliklerini yalnızca rengiyle açıklayabiliriz.

33. (.....) Fosiller yalnızca nesli tükenmiş canlılara ait olabilir.

34. (.....) Mikroskobik canlıların da fosilleri bulunabilir.

35. (.....) Reçine içinde korunmuş eski bir böcek fosil örneği olabilir.

36. (.....) Bütün kayaçların içinde mutlaka fosil bulunur.

37. (.....) Kalıntının üzerinin örtülmesi, korunmasına yardımcı olabilir.

38. (.....) Paleontologlar fosilleri, bulundukları katmanlarla birlikte inceler.

39. (.....) Her fosil, bulunduğu kayacın tam yaşını tek başına kesin olarak gösterir.

40. (.....) Jeologlar ve paleontologlar bir araştırmada birlikte çalışabilir.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Boşluk doldurma • 20 soru

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: .....

Her sözcüğü bir kez kullanarak cümleleri tamamla.

kehribar • ham madde • grafit • jeoloji • bor • elmas • tortul • maden • aşınma • mermer • paleontolog • bakır • fosil • yer kabuğu • linyit • mineraller • geri dönüşüm • jeolog • erozyon • paleontoloji

1. Bir granitin farklı renkli tanelerini oluşturan doğal maddeler ..... olabilir.
2. Yağmurun tarladaki toprağı başka bir yere taşımasına ..... denir.
3. Bir heykelde kullanılacak mermer, üretimin başlangıcında ..... olarak değerlendirilir.
4. Canlıların korunmuş eski kalıntılarını ve izlerini inceleyen bilim dalı ..... olarak adlandırılır.
5. Kayaçları ve yer kabuğunun yapısını araştıran bilim insanına ..... denir.
6. Eski bir canlıya ait korunmuş ayak izi, bir ..... örneğidir.
7. Ekonomik değeri olan doğal mineral ve kayaçlar bu ünitede ..... olarak adlandırılır.
8. Kum ve çamur katmanlarının birikip sertleşmesiyle oluşan kayaçlara ..... kayaçlar denir.
9. Elektrik tellerinde kullanılan ..... elektriği iyi iletir.
10. Cam, seramik ve bazı temizlik ürünlerinde ..... minerallerinden yararlanılır.
11. Çizilmeye çok dirençli olan en sert doğal mineral .....tır.
12. Kayaçları ve yer kabuğunu inceleyen bilim dalı .....dir.
13. Fosilleri inceleyen bilim insanına ..... denir.
14. Heykel ve merdiven basamağı yapımında kullanılan kayaçlardan biri .....dir.
15. Bir kömür çeşidi olan ..... enerji üretiminde kullanılabilir.
16. Kalemin yazan ucunda bulunan mineral .....tir.
17. Dünya’nın en dışındaki katı tabakaya ..... denir.
18. Eski bir böcek, ağaç reçinesinin zamanla dönüştüğü ..... içinde korunabilir.
19. Metal atıkların yeniden işlenip ürünlerde kullanılması ..... örneğidir.
20. Çakıl taşlarının sürtünerek kenarlarını kaybetmesi ..... sonucudur.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Zorlayıcı test • 1-10

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: .....

Her soruda bir doğru cevap vardır. Verilen bilgilerden çıkarılabilecek sonucu seç.

1. Aynı büyüklükte iki taş farklı sertliktedir. Hangisine ulaşılır?

A) Büyüklük aynıysa içerikleri aynıdır.

B) Büyüklük, sertliği tek başına belirlemez.

C) Sert olan mutlaka daha ağırdır.

2. Kaya önce çatlıyor, sonra parçaları dereyle taşınıyor. Sırasıyla hangi olaylar vardır?

A) Parçalanma - taşınma

B) Erime - donma

C) Fosilleşme - parçalanma

3. Kum içeren bir kapta toprak olduğunu kesin söylemek için hangisi yeterli değildir?

A) Canlı kalıntılarını incelemek

B) Diğer bileşenlere bakmak

C) Yalnızca kumun rengine bakmak

4. Mermer hem kayaç hem maden olarak yazılmıştır. Hangisi doğrudur?

A) Her kayaç mutlaka metal olduğu için doğrudur.

B) Ekonomik değeri olan kayaç olduğu için doğrudur.

C) Bir madde iki grupta olamayacağı için yanlıştır.

5. I. Mermer kesiliyor.
II. Bakır tel yapılıyor.
III. Pamuk kumaş oluyor.
Hangilerinde ham maddeden ürün oluşur?

A) I ve II

B) II ve III

C) I, II ve III

6. Bir taşın rengi ve parlaklığı inceleniyor. Bu özellikleri etkileyen hangisidir?

A) Yapısındaki mineraller

B) Yalnızca taşın büyüklüğü

C) Taşın bulunduğu şehrin adı

7. Kaya çatlağındaki su donuyor ve çatlak büyüyor. Nedeni hangisidir?

A) Su, kayacı eritmiştir.

B) Su donarken genişlemiştir.

C) Kaya fosile dönüşmüştür.

8. Çakıl küçülerek kum tanesi oluyor. Hangisi söylenemez?

A) Boyutu küçülmüştür.

B) Aşınma etkili olmuş olabilir.

C) İçindeki bütün mineraller yok olmuştur.

9. Aynı eğimde iki topraktan biri bitkilerle kaplıdır. Diğer koşullar aynıysa hangisi beklenir?

A) Bitkili yerde toprağın daha az taşınması

B) Bitkili yerde hiç yağmur yağmaması

C) Çıplak toprağın daima daha iyi korunması

10. İki kayaç aynı renkte, farklı desenlerdedir. Hangisi doğru bir yorumdur?

A) Aynı renk, aynı kayaç olduklarını kanıtlar.

B) Tanımak için başka özellikler de incelenmelidir.

C) Desen farklıysa biri doğal değildir.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Zorlayıcı test • 11-20

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: .....

Her soruda bir doğru cevap vardır. Verilen bilgilerden çıkarılabilecek sonucu seç.

11. Bakır telin dışı plastikle kaplıdır. Bu eşya için hangisi doğrudur?

A) Farklı malzemeler birlikte kullanılmıştır.

B) İçinde yalnızca tek ham madde vardır.

C) Plastik kaplama bakırın maden olmasını engeller.

12. Bir atölyede mermer kesilip parlatılıyor. Bu örnek hangi düşünceyi çürütür?

A) Madenler işlenebilir.

B) Mermer yapı malzemesi olabilir.

C) Bütün madenler işlenirken eritilir.

13. I. Altın
II. Mermer
III. Pamuk
Hangileri hem ham madde hem maden olabilir?

A) I ve III

B) I ve II

C) II ve III

14. Tel, paslanmaz çelik ve bazı camlar için sırasıyla hangileri uygundur?

A) Bor - bakır - krom

B) Krom - bor - bakır

C) Bakır - krom - bor

15. Elmas çizilmeye çok dirençlidir. Hangisi bu bilgiden çıkarılamaz?

A) Hiçbir koşulda kırılamayacağı

B) Sert bir mineral olduğu

C) Çizilmeye dirençli olduğu

16. I. Onarmak
II. Gereksiz yenisini almak
III. Geri dönüşüme vermek
Hangileri kaynakları korur?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

17. Grafit ve kuvars için doğru eşleştirme hangisidir?

A) Grafit: cam / Kuvars: kömür

B) Grafit: merdiven / Kuvars: yakıt

C) Grafit: kalem ucu / Kuvars: bazı saatler

18. “Bor çok bulunduğu için sınırsızca tüketebiliriz.” sözü neden yanlıştır?

A) Kaynaklar kısa sürede yenilenmez.

B) Bor hiçbir üründe kullanılmaz.

C) Çok bulunan maddeler ham madde olamaz.

19. Mermer heykel ile pamuklu giysinin ortak özelliği hangisidir?

A) İkisinin ham maddesi de madendir.

B) İkisi de ham madde işlenerek yapılır.

C) İkisi de aynı yöntemle üretilir.

20. Bir maden parlak değildir fakat üretimde kullanılır. Hangisi doğrudur?

A) Parlamadığı için maden değildir.

B) Yalnızca süs eşyasında kullanılabilir.

C) Parlak olmadan da ekonomik değeri olabilir.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Zorlayıcı test • 21-30

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: .....

Her soruda bir doğru cevap vardır. Verilen bilgilerden çıkarılabilecek sonucu seç.

21. Eski ayak izi ve eski kabuk kalıntısı korunmuştur. Hangisi doğrudur?

A) İkisi de fosil olabilir.

B) Yalnızca kabuk fosil olabilir.

C) İkisinin de kemiğe dönüşmesi gerekir.

22. Bir kalıntı çamurla örtülüyor, diğeri açıkta kalıyor. Hangisi daha uygundur?

A) Örtülen kesinlikle fosilleşir.

B) Örtülenin korunma şansı daha yüksek olabilir.

C) Açıkta kalan mutlaka fosilleşir.

23. I. Tortular örter.
II. Kalıntı zeminde kalır.
III. Katmanlar sertleşir.
Doğru sıra hangisidir?

A) I - III - II

B) III - II - I

C) II - I - III

24. Kehribarda eski bir böcek bulunması hangisini çürütür?

A) Fosiller yalnızca kayaçta korunur.

B) Küçük canlılar da korunabilir.

C) Farklı korunma ortamları vardır.

25. Dağ yamacında deniz canlısı fosili bulunuyor. En uygun yorum nedir?

A) Dağın bugünkü iklimi kesin sıcak olmalıdır.

B) Bölge geçmişte deniz ortamı olabilir.

C) Canlı mutlaka dağa yürüyerek çıkmıştır.

26. I. Bitki yaprağı
II. Mikroskobik canlı
III. Plastik oyuncak
Hangilerine ait fosiller olabilir?

A) II ve III

B) I ve III

C) I ve II

27. Bugün yaşayan bir canlı grubunun eski fosili bulunuyor. Hangisi doğrudur?

A) Fosiller yalnızca tükenmiş gruplara ait değildir.

B) Fosil olabilmesi için o grup yok olmalıdır.

C) Bugün yaşayan grupların geçmişi araştırılamaz.

28. Bir fosille kayacın tam yaşı kesin bilindiği söyleniyor. En uygun değerlendirme nedir?

A) Her fosil aynı yaşta olduğu için doğrudur.

B) Başka kanıtlar gerekebilir; her fosil tam yaş vermez.

C) Fosiller yaş karşılaştırmada hiç kullanılamaz.

29. Jeolog kayacı, paleontolog içindeki fosili inceliyor. Bu durum neyi gösterir?

A) İki alanın hiçbir bağlantısı olmadığını

B) İkisinin aynı soruyu aynı yöntemle çözdüğünü

C) Farklı uzmanlıkların birlikte bilgi üretebildiğini

30. Bir öğrenci fosili bulunduğu katmanla birlikte kaydediyor. Neden?

A) Bulunduğu yer de bilimsel bilgi taşır.

B) Fosil taşınırsa hemen erir.

C) Katmanın rengi canlının adını kesin verir.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Cevap anahtarı • Etkinlikler

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: .....

Doğru - Yanlış

1. Y **2.** Y **3.** D **4.** D **5.** Y **6.** D **7.** Y **8.** Y **9.** D **10.** Y

11. D **12.** D **13.** Y **14.** D **15.** Y **16.** D **17.** Y **18.** D **19.** Y **20.** D

21. Y **22.** Y **23.** D **24.** Y **25.** D **26.** Y **27.** D **28.** D **29.** D **30.** Y

31. D **32.** Y **33.** Y **34.** D **35.** D **36.** Y **37.** D **38.** D **39.** Y **40.** D

Boşluk doldurma

1. mineraller
2. erozyon
3. ham madde
4. paleontoloji
5. jeolog
6. fosil
7. maden
8. tortul
9. bakır
10. bor
11. elmas
12. jeoloji
13. paleontolog
14. mermer
15. linyit
16. grafit
17. yer kabuğu
18. kehribar
19. geri dönüşüm
20. aşınma

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Cevap anahtarı • 30 soruluk test

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: .....

1. B - Aynı büyüklük farklı sertliğe engel değildir.
2. A - Çatlama parçalanma, dereyle yer değiştirme taşınmadır.
3. C - Renk toprağın bütün bileşimini göstermez.
4. B - Kayaç ve maden kavramları birbirini dışlamaz.
5. C - Üç malzeme de ürünün başlangıç malzemesidir.
6. A - Mineraller renk ve parlaklığı etkiler.
7. B - Donan su genişleyerek çatlağı büyütebilir.
8. C - Küçülme minerallerin tamamını yok etmez.
9. A - Bitki örtüsü erozyonu azaltır.
10. B - Tek bir özellik yeterli değildir.
11. A - Bir üründe birden fazla malzeme kullanılabilir.
12. C - Mermer eritilmeden de işlenir.
13. B - Pamuk ham maddedir ancak maden değildir.
14. C - Bakır telde, krom paslanmaz çelikte, bor bazı camlarda kullanılır.
15. A - Sertlik kırılmazlık anlamına gelmez.
16. B - Onarım ve geri dönüşüm yeni kaynak ihtiyacını azaltabilir.
17. C - Grafit kalem ucunda, kuvars bazı saatlerde kullanılır.
18. A - Kaynakların çok bulunması sınırsız oldukları anlamına gelmez.
19. B - Ham maddeleri farklı olsa da ikisi de işlenmiş üründür.
20. C - Ekonomik değer yalnızca parlaklığa bağlı değildir.
21. A - Fosiller kalıntı veya iz olabilir.
22. B - Örtülme korunmayı kolaylaştırır ama garanti etmez.
23. C - Önce kalıntı, sonra örtülme ve sertleşme gelir.
24. A - Kehribar kayaç dışındaki bir korunma ortamıdır.
25. B - Deniz canlısı fosili geçmiş deniz ortamına işaret edebilir.
26. C - Yaprak ve mikroskobik canlı canlılara aittir; oyuncak değildir.
27. A - Yaşamaya devam eden grupların da eski fosilleri vardır.
28. B - Fosiller yardımcı olur ancak her biri kesin yaş vermez.
29. C - Kayaç ve fosil araştırmaları birbirini destekleyebilir.
30. A - Katman ve konum fosili yorumlamak için önemlidir.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026